

Nordiska konstnärer synar Folkets Hus

Fem unga nordiska konstnärers reflektioner kring begreppet och rummet Folkets Hus, med fem helt olika stilar och med varsin utställning.

Så har konsthösten sett ut i - också det - fem olika Folkets Hus i den nordliga halvan av Sverige.

Temat för utställningarna är "Konsten och verkligheten". Den är producerad i samverkan mellan FHR och Riksställningar.

Fem unga konstnärer från vart och ett av de fem nordiska länderna engagerades till projektet: Joachim Koester, Danmark, Thomas Nyqvist, Finland, Lars Ø Ramberg, Norge, Jörgen Svensson, Sverige, och Steina Vasulka, Island.

De fick ett tydligt, om än inte avgränsat, uppdrag att förhålla sig med sina konstnärliga uttrycksmedel till Folkets Hus som ett både ideologiskt och fysiskt rum. I uppdraget ingick självfallet även att göra en varsin utställning.

Projektet började i januari med att de fem konstnärerna reste till Folkets Hus i Iggesund, Sundsvall och Söråker. Det blev en upplevelse av många av Folkets Hus kännetecken - med allt från karaktären av ungdomsgård till konferenscenter.

I början av september var de fem utställningarna klara. De förhandsvisades då i Norra Latin i Stockholm.

- Vi har länge velat arbeta med den nordiska konsten, och nu hade vi turen att möta samma intressen hos folketshusrörelsen, sa Bengt Skoog, chef för Riksställningar bl a vid detta tillfälle.

Mats-Åke Forsberg, konstansvarig hos FHR, kvitterade:

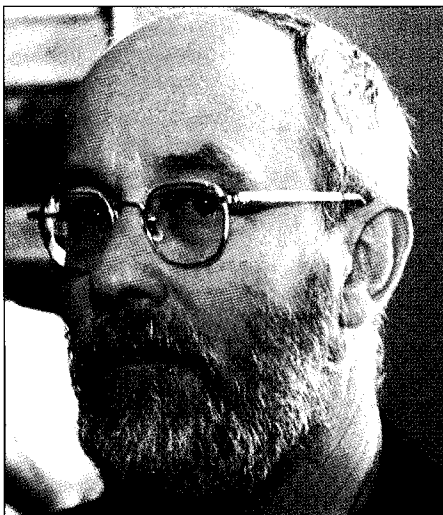
- Det är en följd av att vi har en omfattande turnéverksamhet med omkring 20-talet utställningar, 200 arrangemang och 50-talet medverkande Folkets Hus.

Stockholms-publiken, som hittills är de enda som sett alla fem utställningarna samtidigt, fick se prov på många konstnärliga stilar och uttryck. Konstnärerna har arbetat med fotografi, video, film, installationer och måleri.

o Dansken Joachim Koester var den minst ömsinte - och därför tänkvärd - till Folkets Hus i sitt verk Utan titel. Det består bl a av stora fotografier av förspikade fönster.

Vilken mugg ska man ta? Konstnärerna Thomas Nyqvist, Finland, Lars Ø Ramberg, Norge, Joachim Koester, Danmark och Jörgen Svensson, Sverige, samlade kring muggbordet i Norra Latin. BILDER: Bo Elfving

Mats-Åke Forsberg, konstansvarig funktionär hos FHR.

o Finnen Thomas Nyqvist anspelar på Folkets Hus som ett öde monument i sina oljemålningar baserade på Piranesis avbildningar av romerska monument.

o Norrmannen Lars Ø Ramberg har tagit fasta på Folkets Hus som mötesplats. Han har ett norska folkets donera kaffemuggar och kaffekoppar som under utställningen används av Folkets Hus egna café.

o Svensken Jörgen Svensson delar in världen i vänner och ovänner, de som är med och de som inte är det. En katalogisering av såväl toaletter som av kaffebord.

o Isländskan Steina Vasulka står för projektets kanske allra starkaste inslag - ljud- och videoinstallationen Eldtecken (Pyroglyphs). Här formas metallen i en gestaltning med både skönhet och djup.

Direkt efter visningen i Norra Latin startade turnén. Under hela hösten, från vecka 37 i september till vecka 50 i december, har de fem utställningarna turnerat till Folkets Hus i Iggesund, Sundsvall, Söråker, Örnsköldsvik och Piteå.

Varje Folkets Hus har visat utställningen under två veckor, och till slut hade var och en visat alla fem utställningar.

Hur fungerade utställningarna på ort och ställe? Mestadels bra verkar det av de kommentarer vi hört från de olika husen

FH-tidningen var också med när Lars Ø Rambergs utställning var i Piteå Folkets Hus i slutet av november.

Där dukade man upp alla hans kaffemuggar på ett stort fyrkantbord strax intill kaffeserveringen.

Samtidigt ställde man undan husets ordinarie kaffekoppar, så att den kaffesugne var tvungen att ta en av Lars Ø Rambergs muggar (varvid den snåle förstås kunde förse sig med en mugg av aktningvärd storlek).

Lars Ø Ramberg gick själv omkring och pratade med kaffedrickarna. Främst om varför man valt en viss mugg och för att prata om vad han menade med sin utställning.

Och svar gavs:

- Koppen påminner om dem som finns i svärföräldrarnas sommarhus.
- Har haft liknande koppar hemma, och för att kaffet smakade bra i dem.
- Jag tycker om formen.
- Kaffet svalnar i så fort i den här typen av kopp.

– Färgen är jättefin.

Vad Lars Ø Ramberg ville med sin utställning berättade han bl a för en skolklass som kom till Folkets Hus för att se utställningen och träffa konstnären.

– Jag uppfattade Folkets Hus som en mötesplats, som ett ställe där man träffar andra människor. Genom kaffemuggarna ville jag belysa den kvalitet som det innebär att träffas över en kopp kaffe.

– I dagens informationssamhälle får vi veta mycket. Men där finns också en mänsklig kyla som gör att vi behöver mötesplatser som Folkets Hus i ännu högre grad.

– I vanliga fall får man studera konst bakom skyltar där det står "Rör inte". Men bra konst ska vara möjlig att ta på.

– Brukar man kopparna blir man själv en del av konstverket genom att kopparna också väcker associationer, funderingar och känslor, sa Lars Ramberg bl a.

"Konsten och verkligheten" återkommer på FHRs turnéplan till hösten 1995. ●

Jörgen Eklund

Bli stödmedlem till Gershedens FH

– Nu är det hög tid att bli stödmedlem under 1995 i folketshusrörelsens riksklenod, Gershedens Folkets Hus på Skansen i Stockholm.

Den uppmaningen gör Ingvar Bogren, ordförande för stödföreningen bakom Gershedens Folkets Hus.

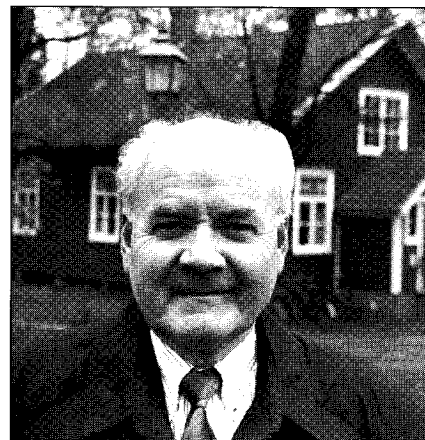
Stödföreningen har bildats för att stimulera organisationer/företag och folk-rörelser samt dess medlemmar att stödja öppethållande och verksamhet i huset.

Målet är att sprida kunskap om Folkets Hus och om arbetarrörelsens traditioner till egna medlemmar och till Skansens alla övriga besökare.

Andelsteckning kan ske av organisationer och företag för 100 kronor per andel.

Enskilt medlemskap kostar 300 kronor per år (pensionärer 150 kronor per år. Stödmedlemskapet berättigar innehavaren till fri entré på Skansen under 1995 (och resten av 1994).

Medlemskortet finns att köpa på Skansens årskortsexpedition samt i vakt-

Ingvar Bogren med Gershedens Folkets Hus på Skansen i bakgrunden. BILD: Jörgen Eklund

stugan nära Bollnästorget. Dessutom på Stockholms Folkets Hus kontor.

Medlemskortet är en uppskattad present till era medlemmar och medarbetare samt ett lämpligt tack för insatser under året. ●

Tidningsmakare

• Vi söker en tidningsmakare som på halvtid ska vara redaktör och ansvarig utgivare för Tidningen Folkets Hus (utkommer med sex magasinnummer per år). Redaktören är tidningens enda fasta medarbetare, gör själv reportage och intervjuer, är ofta på resande fot över hela landet, men tar också hjälp av AiP Medias övriga journalister samt av frilansmedarbetare. Folkets Hus är officiellt organ för Folkets Hus Riksorganisation, FHR, som gett AiP Media i uppdrag att framställa tidningen.

• Den andra halva arbetstiden går åt till att förestå AiP Sidverkstad och vara dess allt-i-allo. AiP Sidverkstad producerar alla slags informationsmaterial: böcker, tidningar, nyhetsbrev, broschyrer, affischer, flygblad, osv. Sidverkstaden kommer att få utökad bemanning under 1995.

Du ska alltså göra tidning "från ax till limpa", kunna innehållsplanera, skriva, fotografera, redigera, layouta och scanna bilder.

• Du ska kunna skaffa AiP Sidverkstad nya uppdrag och svara för trycksaksupphandling.

• Du är god kommunikatör, intresserad av teknikutveckling och har erfarenhet av tidningsmakeri.

• Du ska också känna dig hemmastadd inom den socialdemokratiska arbetarrörelsen.

Vi inom AiP Media arbetar med Mac, Quark Xpress, Photoshop och andra dtp-anknutna program.

Frågor besvaras av nuvarande redaktören Jörgen Eklund, tel 021-16 14 14, redaktör Maja Nilsson, 08-700 26 45, och beträffande Sidverkstaden av marknadschef Bo Sahlin, 08-700 26 42. Frågor rörande anställningsvillkor besvaras av personalchef Gun Lundmark, 08-700 26 05.

Ansökan med meritförteckning, referenser och arbetsprover sänds till AiP Media, 105 60 Stockholm senast 13 januari. Märk kuvertet "Tidningsmakare".

AiP Media, en verksamhet inom Socialdemokratiska partistyrelsen, ger varje vecka ut de båda nyhetstidningarna Aktuellt i Politiken och Stockholms Tidningen samt idétidskriften Tiden och finskspråkiga tidningen Demokraatti. I AiP Media ingår även bildbyrå, prenumerationsservicebyrå och AiP Sidverkstad. AiP Media har ett 20-tal medarbetare, som arbetar i moderna lokaler på Sveavägen 68 i Stockholms city.

